

Intermezzo: Banddorp N225

Door de intensieve contacten tussen Utrecht en Keulen in de vroege middeleeuwen, wordt de landroute langs de zuidflank van de Utrechtse Heuvelrug als Via Regia (=Heerweg) benut. Deze oude route bestaat uit twee evenwijdig lopende wegen: een bovenweg die in de winter wordt gebruikt en een benedenweg op de overgang van zand naar klei, die in de zomer begaanbaar is. De hoger gelegen bovenweg volgt onder meer het tracé van de huidige Hogeweg - Arnhemse Bovenweg door Zeist en Driebergen. De benedenweg heeft zich tot de belangrijkste weg ontwikkeld. Hierlangs zijn vanaf de achtste eeuw dorpen zoals Rijsenburg, Driebergen, Doorn, Leersum en Amerongen ontstaan. De weg kennen we nu als de N225. Het is de drager geweest van de ontwikkeling van de dorpen en de latere buitenplaatsen van de Stichtse Lustwarande. De reeks Driebergen - Doorn - Leersum - Amerongen met de ertussen liggende buitenplaatsen vormt met elkaar een lang lint met groen en bebouwing, een soort banddorp. Zo

blijkt dat ongeveer 75-80% van alle bebouwing in en tussen deze dorpen binnen de 750 meter van de N225 ligt.

De dorpsharten met hun kerken presenteren zich in elk dorp aan de N225, de belangrijkste winkels en winkelstraten liggen direct aan of dwars op de N225. Ook de meeste openbare en andere publiekstrekkende functies liggen aan of op korte afstand van de N225.

Als gevolg hiervan gaat een groot deel van het interne (intergemeentelijke) uitgaande en ingaande verkeer via de N225. Daarom is een goede HOV-verbinding over de N225, met vrij veel haltes, een kansrijke voorziening. Dan moet die HOV wel frequent, betrouwbaar, veilig, comfortabel en snel zijn en zoveel mogelijk "vrij baan" hebben.

De 'hoofdstraat' (N225) was oorspronkelijk de belangrijkste openbare ruimte in alle aanliggende dorpen. Het huidige

gebruik wordt gedomineerd door de auto, wat ander gebruik moeilijker maakt. Daardoor is het in de huidige vorm vaak eerder een barrière dan een centrale zone. Door een andere inrichting, en door de positie van de auto te degraderen kunnen nieuwe kansen ontstaan voor de N225 als openbare ruimte.

Gravure plein bij dorpskern Rijsenburg, gelegen op de huidige N225

Banddorp topografische kaart 1839 - 1859

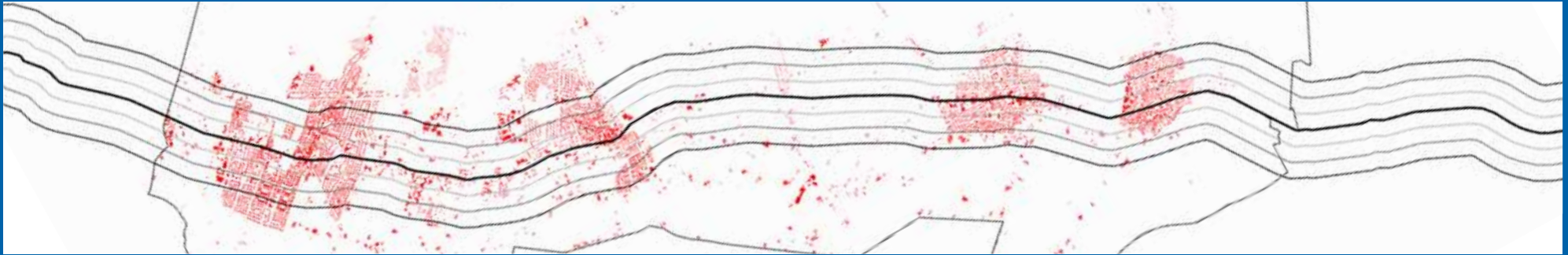
Villa Doornhoek aan de hoofdstraat (litho 1869)

Villa Doornhoek op de zelfde plaats in de jaren '60

Villa Doornhoek nu

Woningen binnen 250, 500 en 750 meter van de N225

